

PAEWProfessional Association of
Environmentalists of the World**Асоціація професіоналів довкілля PAEW**

0 800 330 351

info@pae.com.ua

<https://pae.com.ua>

03087, Київ-87 а/с25

Вих. № 25/381 від 18 серпня 2025 року

Міністру економіки, довкілля та
сільського господарства України
Олексію Дмитровичу Соболеву

Копія:
Заступнику Міністра економіки, довкілля та
сільського господарства України
Тарасу Миколайовичу Висоцькому

***Щодо вдосконалення державної політики
у сфері поводження з пестицидами
та агрохімікатами***

Шановний пане Міністре!

Від імені Асоціації професіоналів довкілля висловлюю повагу та прошу розглянути пропозиції щодо необхідності термінових змін у регулюванні сфери поводження з пестицидами та агрохімікатами.

В умовах євроінтеграційних зобов'язань України та впровадження нових правил хімічної безпеки ми стикаємось із низкою проблем, що негативно впливають на економіку, довкілля та репутацію держави на міжнародній арені.

1. Відсутність контролю.

У країні процвітає виробництво фальсифікованих пестицидів та агрохімікатів. Препарати реалізуються на ринку без проходження державних випробувань та отримання державної реєстрації або підроблюються відомі бренди, що спричиняє шкоду економіці, здоров'ю людини та довкіллю.

Основними проблемами, що зумовлюють неефективність державного екологічного контролю:

- 1) Держпродспоживслужба, що здійснює державний контроль за додержанням регламентів застосування засобів захисту рослин, державний контроль за відповідністю встановленим законодавством вимогам щодо якості засобів захисту рослин, зокрема пестицидів, які завозяться в Україну, а також за додержанням регламентів їх застосування, дублює функції державного екологічного контролю щодо поводження з пестицидами та агрохімікатами.
- 2) Дублювання функцій органами державного нагляду (контролю), окрім неефективного контролю, призводить до надмірного тиску на бізнес, що породжує недовіру населення до органів влади.

Асоціація професіоналів довкілля PAEW

PAEW

Professional Association of
Environmentalists of the World

☎ 0 800 330 351

✉ info@pae.com.ua

🌐 <https://pae.com.ua>

📍 03087, Київ-87 а/с25

Пропонуємо:

чітко розмежувати на законодавчому рівні функції і повноваження органів державного нагляду (контролю) з метою усунення дублювання повноважень органів державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, неприпустимості здійснення заходів державного нагляду (контролю) різними органами державного нагляду (контролю) з одного і того самого питання.

2. Органічні добрива.

Розвиток органічного землеробства є однією із цілей Європейського зеленого курсу, як і контроль на ринку агрохімії в Україні.

Відповідно до ст. 4 ЗУ «Про пестициди та агрохімікати», забороняються ввезення на митну територію України, виробництво, торгівля, застосування та рекламування пестицидів і агрохімікатів до їх державної реєстрації, крім випадків, встановлених цим Законом.

Тобто, всі пестициди та агрохімікати, що не пройшли державні випробування, заборонені до використання, окрім агрохімікатів, встановлених у ДОДАТКУ до Закону.

У розумінні Закону, агрохімікати — органічні, мінеральні і бактеріальні добрива, хімічні меліоранти, регулятори росту рослин та інші речовини, що застосовуються для підвищення родючості ґрунтів, урожайності сільськогосподарських культур і поліпшення якості продукції рослинного походження.

Далі, Наказом № 1073 від 09.06.2020 затверджено Перелік речовин (інгредієнтів, компонентів), що дозволяється використовувати у процесі органічного виробництва та які дозволені до використання у гранично допустимих кількостях. Перелік вказаний у ТАБЛИЦІ II. «Добрива і речовини для покращення ґрунту», де серед іншого зазначені такі речовини, як гній, компост, водорості, торф, крейда, вапно, дігестат тощо.

З урахуванням вимог Закону, всі перераховані речовини перед внесенням у ґрунт потребують державної реєстрації, в іншому випадку це буде порушення ст. 4 ЗУ «Про пестициди та агрохімікати». Тобто, для застосування агропідприємством компосту, торфу, вапна у якості добрива, підприємство має пройти процедуру державної реєстрації.

Пропонуємо:

Щоб уникнути непорозумінь та зловживань з боку державних органів, потрібно доповнити частину 3 статті 4 ЗУ «Про пестициди та агрохімікати», а саме:

«Вимоги щодо проведення державної реєстрації пестицидів і агрохімікатів не поширюються на:» — Переліком, зазначеним у ТАБЛИЦІ II. «Добрива і речовини для покращення ґрунту», затвердженим Наказом № 1073 від 09.06.2020.

На сьогодні таке виключення вже зроблено для дігестату.

Асоціація професіоналів довкілля PAEW

☎ 0 800 330 351

✉ info@pae.com.ua

🌐 <https://pae.com.ua>

📍 03087, Київ-87 а/с25

3. Управління відходами.

Сьогодні в країні гостро стоїть проблема з утилізацією небезпечних відходів в агросекторі. Непридатна хімія та тара від неї або спалюється у полі, або вивозиться у ліс, або тара потрапляє у руки шахраїв для виготовлення фальсифікату.

Основний закон у сфері, а саме стаття 15 ЗУ «Про пестициди та агрохімікати», зазначає: непридатні, фальсифіковані або заборонені до використання пестициди і агрохімікати, пакування від них підлягають вилученню, утилізації, знищенню та знешкодженню в порядку, затвердженому постановою КМУ № 354 від 27.03.1996, яка зазначає:

«Вилученню, утилізації, знищенню та знешкодженню підлягають непридатні або заборонені до використання пестициди і агрохімікати та тара від них, які визнані такими на основі результатів досліджень установ, які проводять токсиколого-гігієнічні (медико-біологічні) дослідження пестицидів і агрохімікатів, визначених Держпродспоживслужбою.

Утилізація, знищення та знешкодження непридатних або заборонених до використання пестицидів і агрохімікатів та тари від них здійснюються підприємствами, на яких вони виготовлені», — що повністю суперечить євроінтеграційному Закону «Про управління відходами».

Пропонуємо:

Оскільки ст. 15 ЗУ «Про пестициди та агрохімікати» та сам Порядок є застарілими, вони підлягають скасуванню, а сам Закон про пестициди та агрохімікати має бути доповнений нормою, яка буде містити вимогу щодо поводження з відходами відповідно до вимог ЗУ «Про управління відходами».

4. Хімічна безпека.

КМУ постановою № 847 затвердив Технічний регламент щодо безпечності хімічної продукції, який набрав чинності 26.01.2025.

Відтепер, вся хімічна продукція, яка надається на ринку або виробляється на території України, має відповідати вимогам Ukraine-REACH, Ukraine-CLP, в іншому випадку імпорт та виробництво заборонено.

Весь агрохімічний ринок викликає занепокоєння та потребує налагодження діалогу з органами державної влади для роз'яснень та уникнення різного трактування положень регламенту.

Чинне законодавство сьогодні містить прогалини та суперечності, що ускладнює його ефективне застосування та дає шляхи для розвитку «сірого підприємництва» та зловживань з боку контролюючих органів.

Існують різні трактування норм щодо застосування агрохімії, що створює проблеми для правозастосування та контролю.

The logo of the Professional Association of Environmentalists of the World (PAEW) features the acronym 'PAEW' in a bold, blue, sans-serif font. To the left of the text is a graphic of a grid of dots, with some dots highlighted in blue.

Professional Association of
Environmentalists of the World

Асоціація професіоналів довкілля PAEW

☎ 0 800 330 351

✉ info@pae.com.ua

🌐 <https://pae.com.ua>

📍 03087, Київ-87 а/с25

Український бізнес розуміє необхідність виконання європейських зобов'язань та підтримує створення європейських правил.

Та правила мають бути зрозумілими, прозорими, а їх імплементація — коректною, логічною та послідовною.

Пропонуємо:

створити робочу групу за участі Мінекономіки, бізнес-асоціацій та експертів сталого розвитку для вироблення прозорих і послідовних механізмів імплементації технічних регламентів у сфері агрохімії.

Наша профспілка «Асоціація професіоналів довкілля» (PAEW) готова надати:

- експертний аналіз і висновки щодо практичного застосування законодавства;
- участь у робочих групах та консультаціях;
- платформу для діалогу бізнесу, держави та міжнародних партнерів;
- підтримку у підготовці рекомендацій відповідно до європейських стандартів.

Бізнес-спільнота визнає необхідність адаптації до європейських стандартів, однак ці правила мають бути прозорими, логічними та виконуваними.

Просимо Міністерство економіки ініціювати внесення змін до законодавства з урахуванням зазначених пропозицій та створити платформу для постійного діалогу держави й бізнесу у сфері агрохімії та хімічної безпеки.

З повагою,

Президентка Асоціації професіоналів довкілля

Людмила ЦИГАНОК

Виконавець:

Вікторія Скрипник, +380686024233, info@pae.com.ua